

ZÁKLADNÍ ŠKOLA OLOMOUC

příspěvková organizace

MOZARTOVA 48, 779 00 OLOMOUC

tel.: 585 427 142, 775 116 442; fax: 585 422 713

email: kundrum@centrum.cz; www.zs-mozartova.cz

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Projekt: ŠKOLA RADOSTI, ŠKOLA KVALITY

Registrační číslo projektu: CZ.1.07/1.4.00/21.3688

EU PENÍZE ŠKOLÁM

Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost

ZÁKLADNÍ ŠKOLA OLOMOUČ

příspěvková organizace

MOZARTOVA 48, 779 00 OLOMOUČ

tel.: 585 427 142, 775 116 442; fax: 585 422 713

email: kundrum@centrum.cz; www.zs-mozartova.cz

Autor:	<i>Mgr. Romana Placková</i>
Vzdělávací oblast:	<i>Jazyk a jazyková komunikace</i>
Vzdělávací obor:	<i>Český jazyk</i>
Vyučovací předmět:	<i>Český jazyk</i>
Ročník:	<i>4.</i>
Tematická oblast:	<i>Tvarosloví</i>
Téma hodiny:	<i>Rod mužský životný a neživotný</i>
Označení DUM:	<i>VY_32_INOVACE_37.12.PLA.CJ.4</i>
Vytvořeno:	<i>06. 03. 2014</i>

ROD MUŽSKÝ

ŽIVOTNÝ

a NEŽIVOTNÝ

Vzory mužského rodu

rozlišujeme podle:

1) životnosti

ŽIVOTNÉ

NEŽIVOTNÉ

2) zakončení v 1. pádě č. j.

souhláska
samohláska

zakončení ve 2. pádě č. j.

- a, - u, - e

Vzory **životné** a **neživotné**

PÁN

HRAD

MUŽ

STROJ

PŘEDSEDA

SOUDCE

Rod mužský životný

- ▶ Podstatná jména zakončená na

samohlásku

PŘESED**A**

SOUD**CE**

- ▶ Podstatná jména zakončená na

souhlásku, která mají odlišné tvary

v 1. a 4. pádě č. j. i mn.

P**ÁN**

vidím P**ÁNA**

M**UŽ**

vidím M**UŽE**

P**ÁN**I

vidím P**ÁN**Y

M**UŽ**I

vidím M**UŽ**E

Rod mužský životný

▶ většinou označuje názvy osob a zvířat

▶ FOTBALISTA

▶ STROJVŮDCE

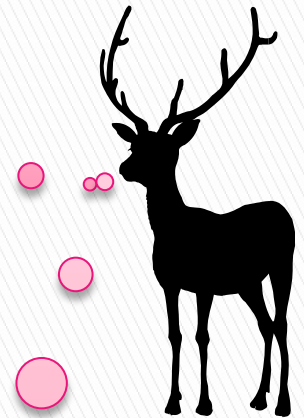
Končí na samohlásku.

▶ KOMINÍK – vidím KOMINÍKA

▶ JELEN – vidím JELENA

▶ MALÍŘ – vidím MALÍŘE

▶ SRNEC – vidím SRNCE

Mají odlišné tvary v 1. a 4. p.

Rod mužský životný

- ▶ Některá podstatná jména, která označují **neživé věci** mají životné koncovky a skloňují se jako **životná**
- ▶ SNĚHULÁK – vidím SNĚHULÁKA
- ▶ DRÁK – vidím DRAKA
- ▶ STRAŠÁK – vidím STRAŠÁKA

Mají
odlišné tvary
v 1. a 4. p.

Rod mužský **neživotný**

- ▶ Podstatná jména zakončená na **souhlásku**, která mají **stejně tvary** v **1.** a **4.** pádě č. j. i mn.

HRAD

vidím HRAD

STROJ

vidím STROJ

Rod mužský **neživotný**

- ▶ Podstatná jména, která označují množství **živých bytostí** jsou **neživotná**

- ▶ HMY**Z** – vidím HMY**Z**
- ▶ LI**D** – vidím LI**D**
- ▶ ZÁSTU**P** – vidím ZÁSTU**P**
- ▶ DAV**V** – vidím DAV**V**

Mají
stejně tvary
v 1. a 4. p.

Urči ž **ŽIVOTNÝ** nebo **NEŽIVOTNÝ** men

4. pád

- ▶ chlapec **chlapce**
- ▶ vůdce **vůdce**
- ▶ chléb **chléb**
- ▶ komár **komára**
- ▶ vodník **vodníka**
- ▶ sklep **sklep**
- ▶ časopis **časopis**

4. pád

- ▶ rybník **rybník**
- ▶ zub **zub**
- ▶ strašák **strašáka**
- ▶ mráz **mráz**
- ▶ zástup **zástup**
- ▶ vítěz **vítěze**
- ▶ nemotora **nemotoru**

▶ Životnost a neživotnost

budeme potřebovat

u určování **vzorů**
rodu mužského

Přiřad' slova **kostel** a **výr** ke vzorům

	PÁN	HRAD
1. p.	souhláska	
2. p.	- a	- u , - a

Jak poznám o jaký vzor jde?

Musíš si určit
životnost

KOSTEL

vidím KOSTEL

stejné tvary

neživotný

VÝR

vidím VÝRA

odlišné tvary

životný

Přiřad' slova **srnec** a **míč** ke vzorům

	MUŽ	STROJ
1. p.	souhláska	
2. p.	- e	

Jak poznám o jaký vzor jde?

Musíš si určit
životnost

SRNE**C**

vidím SRN**C**E

odlišné tvary

životný

MÍ**Č**

vidím MÍ**Č**

stejně tvary

neživotný

ZÁKLADNÍ ŠKOLA OLOMOUČ

příspěvková organizace

MOZARTOVA 48, 779 00 OLOMOUČ

tel.: 585 427 142, 775 116 442; fax: 585 422 713

email: kundrum@centrum.cz; www.zs-mozartova.cz

Seznam použité literatury a pramenů:

HOŠNOVÁ, E. a kol. Český jazyk 4 pro základní školy. 1. vyd. Praha : SPN, 2009. ISBN 978-80-7235-423-8. s. 117 - 122.

STYBLÍK, V. a kol. Český jazyk pro 4. ročník základní školy. 2. vyd. Praha : SPN, 2004. ISBN 80-7235-262-8. s. 69 - 71.

ČECHURA, R. Český jazyk pro 4. ročník. 2. vyd. Všeň : Alter, 1999. ISBN 80-7245-004-2. s. 97.

Použité zdroje:

Obrazový materiál je použit z galerie obrázků a klipartů Microsoft Office.